

Vergaderjaar 2005–2006

30 134

Wijzigingen en reparaties in diverse wetten op het terrein van volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en milieubeheer

Nr. 8

NADER VERSLAG

Vastgesteld 14 oktober 2005

De vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer nader verslag uit te brengen van haar bevindingen op basis van de tweede nota van wijziging (30 134, nummer 7). Onder het voorbehoud dat de regering de gestelde vragen tijdig en afdoende zal hebben beantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Inkomensgevolgen
3. Voorlichtingsbrochures
4. Implementatie huurtoeslag
5. Overleg met de huurcommissie

1. Inleiding

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de tweede nota van wijziging (30 134, nr. 7). Niettemin heeft deze nota van wijziging bij deze leden een aantal vragen opgeroepen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennis genomen van de verlaging van de laagste inkomensgrens voor de huursubsidie, die in artikel Xlla wordt bewerkstelligd. Deze leden vragen hoe hoog de huursubsidie in de laagste inkomensklasse wordt in zowel de originele plannen en als de herziene plannen?

2. Inkomensgevolgen

De leden van de PvdA-fractie zouden de wijzigingen toegelicht onder onderdeel B graag beoordelen tegen het licht van manieren om de marginale druk in de huursubsidie te beperken. De minister van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) heeft de Kamer op 9 februari 2005 per brief toegezegd hiernaar een onderzoek te zullen verrichten en de uitkomsten uiterlijk voor Prinsjesdag 2005 naar de Kamer te sturen. De Kamer heeft dergelijk onderzoek echter nog steeds niet ontvangen. Wanneer heeft de minister haar onderzoek gereed?

¹ Samenstelling:

Leden: Duivesteijn (PvdA), Hofstra (VVD), Buijs (CDA), voorzitter, Schreijer-Pierik (CDA), Van Gent (GL), Snijder-Hazelhoff (VVD), Depla (PvdA), Van Oerle-van der Horst (CDA), Van As (LPF), Van Bochove (CDA), Duyvendak (GL), Huizinga-Heringa (CU), Koopmans (CDA), Gerkens (SP), Spiess (CDA), Van Lith (CDA), Van der Ham (D66), Van Velzen (SP), Fierens (PvdA), ondervoorzitter, Timmer (PvdA), De Krom (VVD), Verdaas (PvdA), Kruijssen (PvdA), Samsom (PvdA), Hermans (LPF), Veenendaal (VVD), Lenards (VVD).

Plv. leden: Crone (PvdA), Dezentjé Hamming-Bluemink (VVD), Mastwijk (CDA), Ormel (CDA), Halsema (GL), Örgü (VVD), Dubbelboer (PvdA), Hessels (CDA), Van den Brink (LPF), Ten Hoopen (CDA), Vos (GL), Van der Staaij (SGP), Vietsch (CDA), Vergeer (SP), Sterk (CDA), Haverkamp (CDA), Koşer Kaya (D66), Vacature (SP), Boelhouwer (PvdA), Verbeet (PvdA), Balemans (VVD), Waalkens (PvdA), Van Heteren (PvdA), Roefs (PvdA), Varela (LPF), Oplaat (VVD), Van der Sande (VVD).

In de brief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Financiën van 14 januari 2005 (kamerstuknummer 29 764, nr. 9) schrijven zij, mede namens de minister van VROM, dat de nadelige inkomenseffecten van afschaffing van de correctie op het verzamelinkomen worden afgezwakt door een verhoging van de minimuminkomensijkpunten en referentie-ijkpunten. In deze tweede nota van wijziging is alleen sprake van aanpassing van minimuminkomensijkpunten. De leden van de PvdA-fractie vragen waarom er sprake is van dit verschil.

De leden van de PvdA-fractie hebben grote belangstelling voor de inkomensgevolgen van deze exercitie voor de volgende twaalf huishoudcategorieën:

- a. eenpersoonshuishoudens met een minimuminkomen, 65-plus en 65-min afzonderlijk;
- b. eenpersoonshuishoudens, actief, inkomen boven minimum, 65-plus en 65-min afzonderlijk;
- c. eenpersoonshuishoudens, niet actief, inkomen boven minimum, 65-plus en 65-min afzonderlijk;
- d. tweepersoonshuishoudens met een minimuminkomen, 65-plus en 65-min afzonderlijk;
- e. tweepersoonshuishoudens, actief, inkomen boven minimum, 65-plus en 65-min afzonderlijk;
- f. tweepersoonshuishoudens, niet actief, inkomen boven minimum, 65-plus en 65-min afzonderlijk.

De leden van de PvdA-fractie vragen de regering voor elk van deze groepen aan te geven hoeveel huishoudens (aantal en percentage van totaal) op jaarbasis een inkomensdaling ondergaan als gevolg van deze nieuwe vormgeving die groter is dan € 120, groter dan € 60, tussen € 60 en 0.

Ook vragen deze leden de regering voor elk van deze groepen aan te geven hoeveel huishoudens (aantal en percentage van totaal) op jaarbasis een inkomensstijging ondergaan als gevolg van deze nieuwe vormgeving die ligt tussen 0 en € 60, tussen € 60 en € 120 en boven € 120.

Daarbij vragen deze leden ook hoe groot voor deze twaalf categorieën de koopkrachtmutatie is bij een huurtoeslagmutatie van € 60 op jaarbasis. Tenslotte vragen deze leden hoe groot het maximale effect (zowel in positieve als negatieve zin) en het gemiddelde effect van de voorgestelde aanpassing van de ijkpunten is uitgedrukt in euro's.

De leden van de PvdA-fractie merken op dat de regering voor de beperking van de inkomenseffecten van de aanpassing van het referentieinkomen structureel € 20 miljoen zou uittrekken. Hoe is dit bedrag gedekt? En hoeveel geld is gemoeid met de aanpassing zoals voorgesteld in voorliggend wetsvoorstel?

De leden van de CDA-fractie merken op dat een lager aflooperpercentage in de huursubsidie één van de hoofddoelstellingen van de AWIR is om zo de armoedeval te verkleinen. Kan de regering zowel in tabel als grafiek laten zien hoe hoog de marginale druk is in de huidige huursubsidiewet, de wet op de huurtoeslag zoals die nu luidt en de wet op de huurtoeslag? Deze leden vragen of de regering rekening heeft gehouden met de verhoging van de inkomensafhankelijke bijdrage bij de Zorgverzekeringswet van 5,96% naar 6,5%. Tenslotte vragen deze leden welke effecten deze verhoging heeft op het verzamelinkomen van bijvoorbeeld mensen met een WWB-uitkering en dus de huurtoeslag? Is met deze effecten rekening gehouden in het voorliggende wetsvoorstel?

3. Voorlichtingsbrochures

De leden van de PvdA-fractie hebben een aantal vragen over de formulieren en voorlichtingsbrochures die recentelijk zijn uitgebracht.

1. Waarom kunnen instanties (zoals woningcorporaties, huurdersorganisaties, welzijnsinstellingen, burgerraadslieden etc.) geen blanco formulier krijgen om samen met hun cliënten in te vullen? Dan kan iemand die een nieuwe woning huurt tenminste direct met het ondertekenen van het huurcontract samen met de corporatiemedewerker het aanvraagformulier invullen. Alles wordt dan meteen goed geregeld. Nu betekent het extra tijd en werk voor zowel de aanvrager als allerlei instellingen (on-line het formulier invullen is vaak geen optie aangezien de balies hierop niet zijn ingericht en aanvragers veelal niet over een elektronische handtekening beschikken).
2. Hoe kunnen aanvragers de voorgedrukte gegevens wijzigen, mochten die door de Belastingdienst niet correct zijn ingevuld (wijziging adres, inkomen of huurgegevens)? Waarom ontbreekt die optie op het formulier? Nu moet de ingewikkelde weg worden afgelegd van weer contact leggen met de Belastingdienst om nieuwe formulieren op te vragen (die dan voorbedrukt worden ontvangen, met mogelijk nieuwe fouten), waarna ze kunnen worden ingestuurd. Waarom wordt er niet ook gewerkt met blanco formulieren?
3. Hoe groot is de kans dat de vraag met betrekking tot de voorgedrukte geschatte inkomens bij mensen op problemen zal stuiten, vooral als het «belastbaar inkomen» of «verzamelinkomen» betreft? Is dit steekproefsgewijs onderzocht? Op welke wijze haalt de Belastingdienst deze foutief ingevulde formulieren uit het systeem en wat gebeurt er vervolgens mee, en met welk tijdpad?
4. Hoe gaat de Belastingdienst te werk bij haar schatting van het inkomen voor 2006 bij de door haar ingevulde formulieren? Het belastbaar inkomen voor 2005 is toch immers niet bekend bij de dienst, dus baseert de dienst zich op gegevens van 2004? Wat moet men bij hun jaaropgave optellen of aftrekken? Hoeveel? Welk percentage? Wat wordt verwacht van aanvragers die (nog) geen volledig beeld hebben van hun inkomen in het jaar 2006? Wat gebeurt er met aanvragers die een beroepsprocedure hebben lopen tegen de beschikking met ingang van 1 juli 2005 in verband met de berekening van hun vermogen? Wordt hun toeslag automatisch aangepast als hun beroep wordt toegekend? Of moeten zij daar apart om verzoeken?
5. Wat gebeurt er met de mensen die blijken uiteindelijk een lager inkomen te hebben gehad dan opgegeven? Krijgen zij dan achteraf het tekort aan huurtoeslag automatisch terug? Welk tijdpad bestaat daarvoor? Hoe werkt dit?
6. Waarom ontbreekt bij de mensen die het formulier thuis hebben gekregen de optie om de toeslag rechtstreeks naar de corporatie te boeken, terwijl dit wel via de internetaanvraag kan?
7. Hoe kunnen de mensen terugvinden en berekenen waar zij recht op hebben op basis van normhuren, inkomens, samenstelling huishoudens, partnerbegrip, enzovoorts? De leden van de PvdA-fractie vinden het onwenselijk dat huurders na het invullen van het formulier zelf nog geen duidelijk hebben over de hoogte van het bedrag waar ze recht op hebben. Wat wordt hieraan gedaan?
8. Hoe worden de intermediairs en aanvragers geïnformeerd dat de huurtoeslag gedefiscaliseerd is?

Voorts vragen de leden van de PvdA-fractie of kan worden ingegaan op de volgende signalen die bij deze leden terecht komen:

- a. Alleen mensen die op 15 augustus 2005 bekend waren bij het ministerie VROM zijn overgeheveld naar de Belastingdienst. Wie daarna een wijziging heeft doorgegeven of een nieuwe aanvraag heeft gedaan,

moet zelf actie ondernemen. De leden van de PvdA-fractie dringen er bij de minister van VROM op aan te overwegen om een herinneringsactie op te zetten voor mensen die niet reageren. Zij vragen hier ook om omdat de kans reëel is dat mensen – ten onrechte – aankruisen geen «huurtoeslag» te willen ontvangen omdat men al huursubsidie ontvangt. Bent u bereid de Kamer voor 15 november 2005 te informeren welk percentage van de huursubsidieontvangers het huurtoeslag-formulier heeft geretourneerd en welke knelpunten zich voordoen bij de invulling van de formulieren?

1. Het in de voorlichtingsbrochure «Toeslagwijzer» (toegestuurd naar hulpinstanties) op de pagina's 8 en 9 vermelde «partnerschema» schijnt niet te kloppen. De leden van de PvdA-fractie ontvangen hierop graag een reactie. Het zou immers nogal slordig zijn omdat dit het document is waar instanties die hulp bieden hun kennis uit moeten halen.
2. Er is verwarring over de wijzigingen in het toetsingsinkomen (correctie verzamelinkomen). Dit doet zich niet alleen bij burgers voor, maar ook bij adviesraden en andere intermediairs. Hoe denkt hieraan tegemoet te worden gekomen?
3. De leden van de PvdA-fractie krijgen signalen dat mensen per abuis wel het zorgtoeslagformulier maar niet het huurtoeslagformulier thuis hebben gekregen. Het blijkt onmogelijk te zijn zo'n formulier telefonisch bij de Belastingdienst op te vragen. Er wordt verwezen naar de mogelijkheid om het formulier te down-loaden. Met name ouderen hebben niet deze mogelijkheid en zijn vaak niet in de gelegenheid om te down-loaden. Is dit probleem bij u bekend en wat wordt hieraan gedaan?

4. Implementatie huurtoeslag

De leden van de PvdA-fractie maken zich steeds grotere zorgen over de implementatie van de huurtoeslag en heeft hierover enkele vragen.

1. Hoe groot is de capaciteit bij de Belastingdienst om mensen te kunnen helpen?
2. Hoe staat het met de deskundigheid van de mensen bij de belastingdienst?
3. Tot welke afdeling van de Belastingdienst kunnen leden van de Tweede Kamer zich wenden als burgers zich tot hen wenden met concrete klachten over de afhandeling? In de zomer van 2002 werd bij de reorganisatie van de huursubsidie hierin voorzien. De leden hechten groot belang aan een vergelijkbare voorziening. Is er voor de huurtoeslag een calamiteitenpot gereserveerd voor het geval er problemen ontstaan bij de invulling en afhandeling van de formulieren? Zo ja, om welk bedrag gaat het?
4. De leden van de PvdA-fractie willen weten wat er gaat gebeuren per 1 juli 2006 als de huurprijzen wijzigen. Moeten alle huursubsidieontvangers dan wederom een formulier opsturen? Ontvangen zij die automatisch? Klopt het dat er per saldo jaarlijks minimaal drie huurtoeslagformulieren moeten worden ingevuld dan wel gecontroleerd, namelijk de aanvraag voor het kalenderjaar, de afrekening voor afgelopen kalenderjaar en de aanpassingen van de huurprijs per 1 juli?

5. Overleg met de huurcommissie

Tot slot verzoeken de leden van de PvdA-fractie om nader in te gaan op het overleg dat met de huurcommissie heeft plaatsgevonden over de inrichting van de redelijkheidstoets. Waar ging dit overleg over? Wat zijn de resultaten?

De voorzitter van de commissie,
Buijs

De griffier van de commissie,
Van der Leeden